

ANNEX I: Educació Artística

EL RACÓ DELS ARTISTES

El racó dels artistes està plantejat com un espai o taller creatiu que pretén incidir en el desenvolupament i aprenentatge dels infants d'educació infantil, tot atenent el seu ritme individual i potenciant un procés de treball basat en l'observació, l'experimentació, la creació plàstica i també en l'expressió verbal i espontània de les seves vivències personals.

Alguns dels seus objectius primordials es basen en:

- L'educació de la sensibilitat,
- la formació del criteri estètic,
- l'apropament dels infants envers el món de l'Art,
- l'observació de l'entorn natural i artístic,
- la descoberta del llenguatge visual i plàstic,
- l'experimentació i la creació amb diversos materials i tècniques (dibuix, pintura, encolada, volum....),
- l'estimulació de la creativitat i el pensament divergent.....

En tot moment, es procura tenir present la interrelació amb la resta de llenguatges. Els nens i nenes assistiran a l'espai de **El Racó dels Artistes** en un horari fix d'una sessió setmanal, i es realitzarà un desdoblament de cada grup-classe de tal forma que, mentre uns infants assisteixin al taller, la resta dels companys realitzin altres activitats curriculars amb la seva mestra tutora.

Així el/la mestre/a responsable del racó, podrà treballar amb un grup reduït tots els aspectes relacionats amb el llenguatge artístic, de forma estructurada i qualitativa procurant tenir sempre present i potenciant al màxim les diverses fases de tot procés creatiu:

- ◆ Fase de motivació, d'observació, de lectura d'imatges....
- ◆ Fase d'experimentació i de manipulació de diversos suports, materials i estris...
- ◆ Fase de creació artística i de síntesi de tot allò après ...
- ◆ Fase d'interpretació i de valoració del treball propi i dels companys perquè realment l'acte creatiu compleixi a fons la seva vessant expressiva i comunicativa.

Hi ha diverses activitats del racó (motivació inicial, lectura d'imatges, presentació d'obres i artistes, experimentacions, descoberta de nous materials i tècniques...) que es interessant presentar-les de forma col·lectiva a tot el grup classe, ja que giren entorn d'un fil conductor amb un fort component lúdic que va relacionant artistes i obres de diferents èpoques i estils, cercant sempre que tinguin encant i un elevat grau d'atractiu pels infants. Per aquesta raó es fonamental la complicitat i la col·laboració entre els/les mestres tutores i la persona responsable del Racó dels Artistes.

Tant en aquestes sessions col·lectives com en les realitzades en petits grups, la mestra vetlla perquè els infants realitzin de forma correcta el procés d'experimentació i de creació, tot verbalitzant allò que fan, el que han après i allò que més els hi ha agradat de l'activitat.

El desplegament de ***El Racó dels Artistes*** compta amb una descripció acurada dels objectius generals, els continguts, la seqüenciació anual d'activitats, el procés d'avaluació.....

CAPACITATS

Aprendre a pensar i a comunicar.

Progressar en la comunicació i expressió en el context plàstic.

Avançar en el desenvolupament del pensament i la construcció del coneixement

Aprendre a descobrir i tenir iniciativa.

Explorar, experimentar, formular preguntes, planificar i cercar alternatives.

OBJECTIUS

Conèixer experiències, històries i símbols del nostre entorn cultural, generant actituds de confiança i respecte per les diferències.

Representar i evocar aspectes de la realitat viscuda, coneguda o imaginada i expressar-los plàsticament.

Comprendre les intencions comunicatives plàstiques d'altres infants i dels adults.

Desenvolupar habilitats de comunicació, expressió, comprensió i representació a través del llenguatge plàstic.

Aprendre i gaudir de l'aprenentatge, plantejar i acceptar la crítica i fer créixer el coneixement d'una manera cada vegada més estructurada.

L'ARTISTA I EL SEU TEMPS

Aquest projecte destinat a Cicle Inicial sorgeix de la idea de seleccionar diferents artistes de la història de l'art universal per tal de fer-los accessibles a l'alumnat de cicle inicial, partint d'una idea globalitzadora que aniria des d'aspectes biogràfics de l'autor fins a un treball plàstic a partir d'elements característics de la seva obra. Tindrien un pes específic aspectes com una pinzellada molt general a l'entorn social dels artistes així com referències musicals claus o representatives del moment històric corresponent. També es tindrien presents d'altres aspectes que, dins l'àmbit de la cultura general, podrien sorgir com ara la mitologia.

Partint d'aspectes claus biogràfics que resulten significatius per al procés vital de l'autor així com de característiques personals que poden resultar un model a seguir, l'alumnat anirà coneixent algunes de les obres cabdals de cada artista. D'algunes d'elles es procedirà a fer una anàlisi visual a partir d'elements en gran format, com làmines o imatges projectades. L'estudi de cada autor anirà sempre acompanyat de projeccions de vídeo documentals i/o de treballs de ficció sobre el personatge en qüestió. La lectura també estarà sempre present a través de síntesis biogràfiques i de glossaris entorn a l'obra. Un cop l'autor i la seva obra hagin estat presentats, s'introduiran peces de música clàssica considerades com a representatives del moment històric de l'autor. Finalment, es seleccionarà una tècnica plàstica que permeti a l'alumnat fer una reproducció o interpretació d'alguna obra representativa de cada autor.

Alguns dels autors que tindrien cabuda en aquest projecte podrien ser: Michelangelo Buonarroti, Sandro Botticelli, Diego Velázquez, Francisco de Goya, Edgar Degas, Vincent Van Gogh, Pablo Picasso, Andy Warhol... S'inclourien també artistes contemporanis la trajectòria dels quals continua en procés, com Miquel Barceló, així com d'altres que degut a la seva peculiaritat plàstica poden presentar elements atractius per a l'alumnat de cicle inicial, com seria el cas de Javier Mariscal. De la mateixa manera, inclouríem algunes obres aïllades o estils de marcada influència sense aprofundir en el seu autor (*El rapte de les sabines* de David, l'art egipci, el romànic català...)

Justificació del projecte

El projecte es **justifica** en raó a un dels tres programes que el CEIP Pericot pretén desenvolupar al llarg del seu creixement: el corresponent a l'educació artística. En aquest programa es pretenen desenvolupar projectes relacionats amb l'expressió plàstica, l'educació musical i el cinema. La idea d'aquest projecte interdisciplinari on confluirien les àrees de Descoberta de l'entorn social, Educació artística i Llengües s'ajusta doncs plenament al projecte educatiu de l'escola i a la voluntat dels components de l'actual claustre de voler dedicar especial atenció a l'educació artística i els lligams humanístics implícits en aquesta.

La idea del projecte parteix de les **experiències prèvies** dels docents del claustre. Som diversos els mestres que acumulem experiències sobre el treball d'artistes de diferents èpoques, els quals hem pogut desenvolupar amb aportacions de diferents àrees que enriqueixen el conjunt del treball portant-lo més enllà d'una activitat de plàstica. Han estat posades en comú aquestes diferents experiències educatives que ens ha fet adonar-nos de la possibilitat d'organitzar aquest projecte seleccionant una metodologia a mida del projecte educatiu de centre. Aspectes com la lectura d'imatges, l'audició de peces musicals, fer accessible una etapa històrica diferent a la nostra o desenvolupar un treball plàstic a partir d'un autor, formen part del nostre bagatge com a mestres. Ara és el moment de programar i desenvolupar de manera sistemàtica aquestes experiències.

Des del CEIP Pericot pretenem que el nostre alumnat tingui contacte amb l'obra d'artistes plàstics tant d'àmbit local com nacional. Però també considerem oportú que els nostres alumnes, al llarg de tota l'educació primària, tinguin contacte amb el que podem considerar icones de l'art mundial, acostant-nos al seu creador i el seu entorn per establir sempre connexions amb el que és el nostre entorn actual. Creiem que també és una bona ocasió per donar a conèixer la música que s'escoltava en aquell moment, així com processar la informació més destacada en dossiers, murals i programes informàtics alhora que donem també oportunitat a nostre alumnat d'expressar-se plàsticament. Objectius, tots plegats, que formen part del nostre ideari de centre.

Objectius i aspectes a consolidar

S'emmarcarien en la línia referida a projectes de caràcter transversal. Per tant, les competències bàsiques implicades serien les comunicatives:

- Competència comunicativa i lingüística audiovisual.
- Competència artística i cultural.

Competència metodològica:

- Tractament de la informació i competència digital

Objectius de l'àrea de coneixement del medi natural, social i cultural:

- Reconèixer en el medi social i cultural els canvis i les continuïtats relacionats amb el pas del temps, i aplicar aquests coneixements en la interpretació del present, la comprensió del passat i en la construcció del futur.
- Prendre consciència de pertinença a diferents àmbits socials i culturals, reconèixer la diversitat com a element enriquidor de la convivència, respectar la igualtat de drets i deures de les persones, reconeixent les pròpies responsabilitats.

- Utilitzar la llengua com a eina per construir coneixement, per comunicar-lo i per compartir-lo amb els altres, a partir del desenvolupament de les competències comunicatives pròpies de l'àrea.

Objectius de l'àrea d'educació artística:

- Comprendre que les manifestacions artístiques i culturals estan fetes per homes i dones i per a la gent, i representen les seves experiències.

- Valorar i respectar el fet artístic propi i dels altres entenent que és una manera de comunicar-se i d'expressar els sentiments, les descobertes, les capacitats i peculiaritats de cadascú. Apreciar que les experiències culturals pròpies i les dels companys i companyes esdevenen un espai de diàleg i enriquiment.

- Participar, generar i afavorir l'intercanvi d'opinions, experiències, idees i valoracions i incorporar en el procés creatiu propi i dels altres aspectes de la pròpia experiència o inquietud.

- Mostrar curiositat per com les artistes i els artistes indaguen en el coneixement, l'experiència i la imaginació per fer música, arts plàstiques i arts audiovisuals.

- Gaudir de l'aproximació a les manifestacions artístiques i desenvolupar una posició crítica i un posicionament pluralista en l'aproximació als artistes, als autors/es i a les manifestacions artístiques i culturals.

De l'àrea TIC:

- Processar i gestionar la informació.

- Utilització de la informació en diferents suports i tecnologies.

Criteris i indicadors d'avaluació.

Mitjançant les converses que sorgiran a l'aula al voltant de l'entorn social dels artistes, l'alumnat haurà de mostrar i/o constatar que:

- s'adonen que al medi social es produeixen canvis.
- que existeix un passat amb vincles amb el present.
- que existeixen diferents grups socials.

A través de la lectura visual d'imatges, l'alumnat ha de mostrar:

- recursos lingüístics que permetin definir l'essencial d'una imatge.

- copsar la relació entre l'obra en qüestió i la seva època.
- capacitat de valorar una producció pròpia i/o dels companys.

Amb el treball plàstic es valorarà la capacitat de l'alumnat :

- d'expressar sentiments i/o idees mitjançant produccions pròpies.
- valorar l'esforç que suposa la creació artística.
- elaborar revisions a partir de clàssics.

Un cop finalitzada cada unitat de programació dedicada a un autor es procedirà a realitzar una síntesi i/o mapa conceptual dels principals aspectes de la personalitat de l'autor així com dels aspectes destacables del seu entorn social. A través de l'esquema resultant, els alumnes hauran de ser capaços de destacar els principals aspectes de cada unitat.